Κρυπτογραφία

Ψευδοτυχαιότητα - Κρυπτοσυστήματα ροής

Άρης Παγουρτζής - Πέτρος Ποτίκας

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

Περιεχόμενα

Εισαγωγή

- Τυχαίοι αριθμοί αποτελούν σημαντικό στοιχείο της κρυπτογραφίας

Εισαγωγή

- Τυχαίοι αριθμοί αποτελούν σημαντικό στοιχείο της κρυπτογραφίας
- Αλγόριθμοι και πρωτόκολλα τους χρησιμοποιούν:
  - Κατανομή κλειδιών, σχήματα αυθεντικοποίησης
  - Παραγωγή κλειδιών συνεδρίας
  - Παραγωγή ροής από bit για συμμετρική κρυπτογράφηση (stream cipher)

Ψευδοτυχαίες συμβολοσειρές

- Ιδέα: κάτι που "μοιάζει" με τυχαίο, αλλά δεν είναι πραγματικά
- Δε ξεχωρίζει ένα τυχαίο string από ένα που δημιουργείται από τη γεννήτρια ψευδοτυχαιότητας
- Εφαρμογή ψευδοτυχαιότητας και αλλού όπως π.χ. παίγνια, δειγματοληψία
- Θα την χρησιμοποιήσουμε για να αποδείξουμε την ασφάλεια σχημάτων κρυπτογράφησης ιδιωτικού κλειδιού

- Κατανομή πάνω σε strings: $D\colon \{0,1\}^n \to [0,1]$, ώστε $\Sigma_x D(x) = 1$
- Ορισμός ψευδοτυχαιότητας μέσω στατιστικών τεστ: Μια κατανομή D πάνω σε n-bit strings είναι ψευδοτυχαία αν ικανοποιεί κάποια τεστ
  1. $\Pr_{x \leftarrow D}[\text{1ο bit του } x = 1] = 1/2$
  2. $\Pr_{x \leftarrow D}[\text{parity του } x = 1] = 1/2$
  3. …
  4. $\Pr_{x \leftarrow D}[\#1 = \#0 \text{ in } x] = 1/2$

- Κατανομή πάνω σε strings: $D\colon \{0,1\}^n \to [0,1]$, ώστε $\Sigma_x D(x) = 1$
- Ορισμός ψευδοτυχαιότητας μέσω στατιστικών τεστ: Μια κατανομή D πάνω σε n-bit strings είναι ψευδοτυχαία αν ικανοποιεί κάποια τεστ
  1. $\Pr_{x \leftarrow D}[\text{1ο bit του } x = 1] = 1/2$
  2. $\Pr_{x \leftarrow D}[\text{parity του } x = 1] = 1/2$
  3. …
  4. $\Pr_{x \leftarrow D}[\#1 = \#0 \text{ in } x] = 1/2$
- Όμως με αντίπαλο, δε γνωρίζουμε τα τεστ που έχει

- Κατανομή πάνω σε strings: $D\colon \{0,1\}^n \to [0,1]$, ώστε $\Sigma_x D(x) = 1$
- Ορισμός ψευδοτυχαιότητας μέσω στατιστικών τεστ: Μια κατανομή D πάνω σε n-bit strings είναι ψευδοτυχαία αν ικανοποιεί κάποια τεστ
  1. $\Pr_{x \leftarrow D}[\text{1ο bit του } x = 1] = 1/2$
  2. $\Pr_{x \leftarrow D}[\text{parity του } x = 1] = 1/2$
  3. …
  4. $\Pr_{x \leftarrow D}[\#1 = \#0 \text{ in } x] = 1/2$
- Όμως με αντίπαλο, δε γνωρίζουμε τα τεστ που έχει
- Κρυπτογραφικά, η κατανομή D είνα ψευδοτυχαία, αν περνάει όλα τα *αποδοτικά* στατιστικά τεστ

PRG

Ορισμός

Μια γεννήτρια ψευδοτυχαιότητας (PRG) είναι ένας αποδοτικός, ντετερμινιστικός αλγόριθμος που επεκτείνει ένα *μικρό, ομοιόμορφο σπόρο* σε μια μεγαλύτερη, ψευδοτυχαία έξοδο.

- Από λίγα πραγματικά τυχαία bits, παράγονται πολλά περισσότερα bits που "φαίνονται" τυχαία
- Παραγωγή πραγματικά τυχαίων bits είναι χρονοβόρα
- Φροντίδα για τον σπόρο

- n παράμετρος ασφαλείας, p πολυώνυμο
- D_n: κατανομή σε $p(n)$-bit strings
- Η ψευδοτυχαιότητα είναι μια ιδιότητα μιας ακολουθίας κατανομών $\{D_n\} = \{D_1, D_2, ...\}$.

Ορισμός

Η $\{D_n\}$ είναι ψευδοτυχαία αν για κάθε πιθανοτικό πολυωνυμικού χρόνου (PPT) αλγόριθμο $\mathcal{A}$, υπάρχει μια αμελητέα[1] συνάρτηση ϵ τ.ω.

$$|Pr_{x \leftarrow D_n}[\mathcal{A}(x) = 1] - Pr_{x \leftarrow U_{p(n)}}[\mathcal{A}(x) = 1]| \leq \epsilon(n)$$

[1] αμελητέα συνάρτηση: για κάθε σταθερά c, η τιμή της συνάρτησης είναι μικρότερη από n^{-c}, ασυμπτωτικά

PseudoRandom Generator (PRG)

- Έστω G ένας ντετερμινιστικός αλγόριθμος πολυωνυμικού χρόνου
- Ο G επεκτείνει την είσοδο του αν: $|G(x)| = p(|x|) > |x|$
- Ο G ορίζει μια ακολουθία κατανομών: D_n^G = η κατανομή στα $p(n)$-bit strings των εξόδων $G(x)$ όταν $x \leftarrow U_n$

PseudoRandom Generator (PRG)

Ορισμός

G είναι ψευδοτυχαίος (PRG) αν $\{D_n^G\}$ είναι ψευδοτυχαία, δηλ. για κάθε πιθανοτικό πολυωνυμικού χρόνου αντίπαλο (PPT) $\mathcal{A}$, υπάρχει μια αμελητέα συνάρτηση ϵ, ώστε

$$|Pr_{x \leftarrow U_n}[\mathcal{A}(G(x)) = 1] - Pr_{y \leftarrow U_{p(n)}}[\mathcal{A}(y) = 1]| \leq \epsilon(n)$$

- Παρατηρήσεις: ντετερμινιστικός και αποδοτικός (πολυωνυμικός) αλγόριθμος
- Είναι τυχαία η κατανομή; Όχι τελείως!

- Παρατηρήσεις: ντετερμινιστικός και αποδοτικός (πολυωνυμικός) αλγόριθμος
- Είναι τυχαία η κατανομή; Όχι τελείως!
- αν $p(n) = n + 1$, τότε η ομοιόμορφη κατανομή στο $\{0, 1\}^{n+1}$, έχει χώρο 2^{n+1}, άρα η πιθανότητα να επιλεγεί μια συμβολοσειρά είναι $1/2^{n+1}$,
- $|dom(G)| = 2^n, |range(G)| = 2^{n+1}$, άρα πιθανότητα μια συμβολοσειρά μήκους $n + 1$ να εμφανιστεί στην έξοδο της G είναι $1/2^n$ για τις μισές και 0 για τις υπόλοιπες

- Παρατηρήσεις: ντετερμινιστικός και αποδοτικός (πολυωνυμικός) αλγόριθμος
- Είναι τυχαία η κατανομή; Όχι τελείως!
- αν $p(n) = n + 1$, τότε η ομοιόμορφη κατανομή στο $\{0, 1\}^{n+1}$, έχει χώρο 2^{n+1}, άρα η πιθανότητα να επιλεγεί μια συμβολοσειρά είναι $1/2^{n+1}$,
- $|dom(G)| = 2^n, |range(G)| = 2^{n+1}$, άρα πιθανότητα μια συμβολοσειρά μήκους $n + 1$ να εμφανιστεί στην έξοδο της G είναι $1/2^n$ για τις μισές και 0 για τις υπόλοιπες
- Αν ο διαχωριστής είναι εκθετικού χρόνου, τότε με εξαντλητική αναζήτηση μπορεί να ξεχωρίσει την κατανομή D_n^G από την ομοιόμορφη
- Ο σπόρος πρέπει να μείνει μυστικός και αρκετά μεγάλος, ώστε να μη γίνεται brute force επίθεση

PRG

- Υπάρχουν αποδεδειγμένα ασφαλείς γεννήτριες ψευδοτυχαιότητας; Άγνωστο. Υπάρχουν όμως υποψήφιες.
- Σχετίζεται με την υπόθεση ύπαρξης συναρτήσεων μονής κατεύθυνσης (one-way functions), θα αποδείκνυε ότι $\mathcal{P} \neq \mathcal{NP}$.

PRG

- Υπάρχουν αποδεδειγμένα ασφαλείς γεννήτριες ψευδοτυχαιότητας; Άγνωστο. Υπάρχουν όμως υποψήφιες.
- Σχετίζεται με την υπόθεση ύπαρξης συναρτήσεων μονής κατεύθυνσης (one-way functions), θα αποδείκνυε ότι $\mathcal{P} \neq \mathcal{NP}$.
- Ισχύει: G γεννήτρια ψευδοτυχαιότητας ανν G μη προβλέψιμη

Ορισμός

(Προβλέψιμη) Υπάρχει πολυωνυμικός αλγόριθμος A τέτοιος ώστε:

$$Pr[A(G(K)_{1..i}) = G(K)_{i+1}] > \frac{1}{2} + \epsilon$$

για μη αμελητέο ϵ

PRG

- Υπάρχουν αποδεδειγμένα ασφαλείς γεννήτριες ψευδοτυχαιότητας; Άγνωστο. Υπάρχουν όμως υποψήφιες.
- Σχετίζεται με την υπόθεση ύπαρξης συναρτήσεων μονής κατεύθυνσης (one-way functions), θα αποδείκνυε ότι $\mathcal{P} \neq \mathcal{NP}$.
- Ισχύει: G γεννήτρια ψευδοτυχαιότητας ανν G μη προβλέψιμη

Ορισμός

(Προβλέψιμη) Υπάρχει πολυωνυμικός αλγόριθμος A τέτοιος ώστε:

$$Pr[A(G(K)_{1..i}) = G(K)_{i+1}] > \frac{1}{2} + \epsilon$$

για μη αμελητέο ϵ

- Στη συνέχεια, από την υπόθεση ότι υπάρχουν PRG φτιάχνουμε υπολογιστικά ασφαλή κρυπτοσυστήματα

OTP

- Ένα καλό σύστημα κρυπτογράφησης: One Time Pad (OTP): $|M| = |K| = |C| = \{0,1\}^n$,

$$Enc_k(m) = k \oplus m, Dec_k(c) = k \oplus c$$

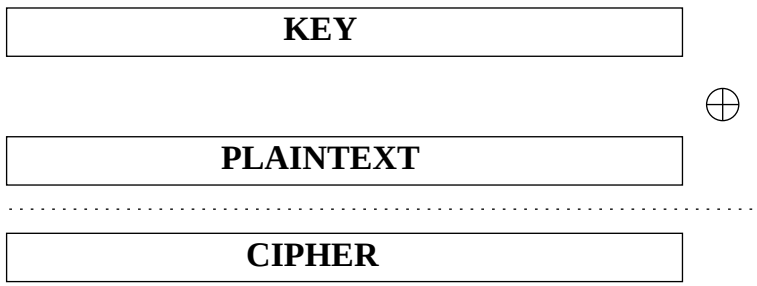

- Το OTP έχει τέλεια μυστικότητα, αλλά πρέπει $|key| \geq |plaintext|$
- Μη ρεαλιστικό!

- Ιδέα: από ένα μικρό, πραγματικά "τυχαίο" σπόρο (seed) φτιάχνω ένα μεγάλο, "ψευδοτυχαίο" κλειδί, έτσι κρυπτογραφώ μεγάλου μεγέθους δεδομένα:

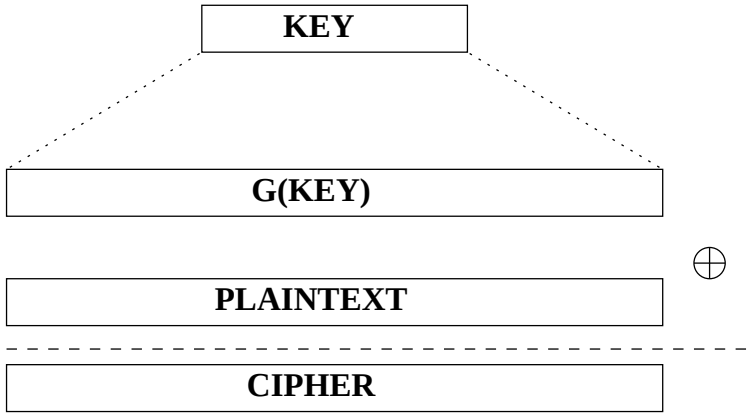

$$c = Enc_k(m) = G(k) \oplus m$$

$$m = Dec_k(c) = G(k) \oplus c$$

- G ντετερμινιστική συνάρτηση πολυωνυμικού χρόνου με $|G(k)| = p(|k|)$
- μοιράζομαι κλειδί $k \leftarrow \{0,1\}^n$
- Απόδειξη ασφάλειας: υπόθεση πως η G είναι ψευδοτυχαία (αναγωγή)

Με βάση τη μη διακρισιμότητα του PRG και το IND-EAV έχουμε:

Θεώρημα

Αν G είναι ένας γεννήτορας ψευδοτυχαιότητας, τότε το παραπάνω σχήμα κρυπτογράφησης έχει μη διακρίσιμες κρυπτογραφήσεις στο μοντέλο παθητικού αντιπάλου (IND-EAV).

Απόδειξη.

(Ιδέα) Με αναγωγή: Απόδειξη βασισμένη στην υπόθεση της ασφάλειας του γεννήτορα. Υποθέτουμε ότι έχουμε αντίπαλο $\mathcal{A}$ ο οποίος διακρίνει τις κρυπτογραφήσεις. Χρησιμοποιώντας τον $\mathcal{A}$ ως μαντείο μπορούμε να διακρίνουμε την έξοδο του G από μία πραγματικά τυχαία. Άτοπο.

□

- Τι γίνεται όταν έχουμε πολλά μηνύματα;
- Δουλεύει το παραπάνω σχήμα;
- Θα ορίσουμε ένα άλλο είδος επίθεσης
- Ελάχιστο επίπεδο ασφάλειας

CPA

- Για σταθερά $\Pi, \mathcal{A}$
- Ορίζουμε το τυχαίο πείραμα $PrivCPA_{\mathcal{A},\Pi}(n)$:

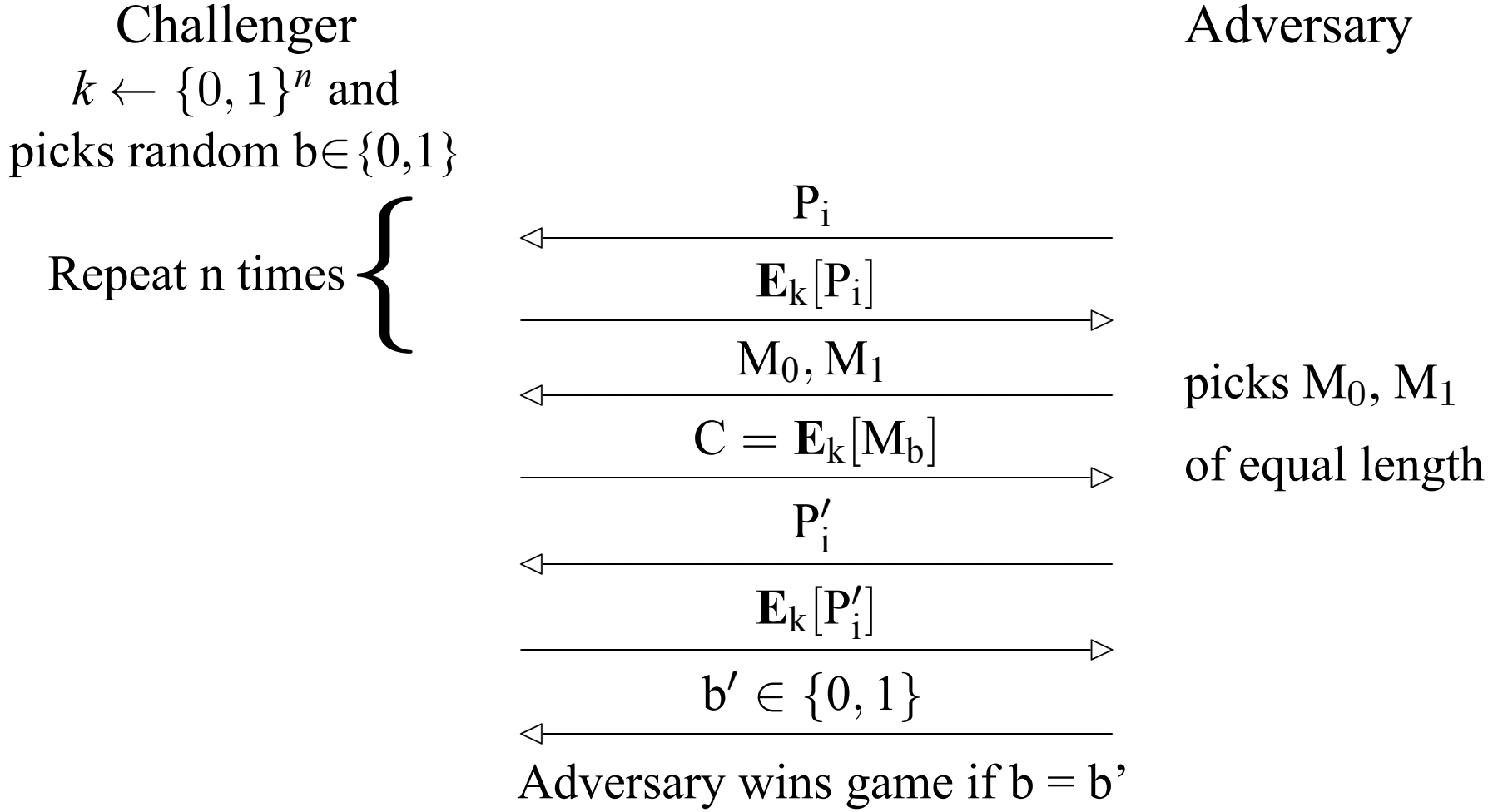

CPA

Ορισμός

Το Π είναι CPA-ασφαλές αν για όλους τους PPT αντιπάλους $\mathcal{A}$, υπάρχει μια αμελητέα συνάρτηση ϵ ώστε

$$Pr[PrivCPA_{\mathcal{A},\Pi}(n) = 1] \leq \frac{1}{2} + \epsilon(n)$$

- Επίθεση: $c_0 = Enc_k(m_0), c_1 = Enc_k(m_1)$

- Επίθεση: $c_0 = Enc_k(m_0), c_1 = Enc_k(m_1)$
- Έλεγξε αν $c = c_0$ ή $c = c_1$

- Επίθεση: $c_0 = Enc_k(m_0), c_1 = Enc_k(m_1)$
- Έλεγξε αν $c = c_0$ ή $c = c_1$
- Πιθανότητα επιτυχίας 1

- Επίθεση: $c_0 = Enc_k(m_0), c_1 = Enc_k(m_1)$
- Έλεγξε αν $c = c_0$ ή $c = c_1$
- Πιθανότητα επιτυχίας 1
- Λύση: Πιθανοτική κρυπτογράφηση!

Πιθανοτική κρυπτογράφηση

Μη ασφαλές για πολλαπλά μηνύματα: Two Time Pad

Ανάγκη για πιθανοτική κρυπτογράφηση

Θεώρημα

Έστω $\Pi = (Gen, Enc, Dec)$ *ένα σχήμα κρυπτογράφησης όπου* Enc *είναι ντετερμινιστικό. Τότε το* Π *δεν έχει μη διακρίσιμες πολλαπλές κρυπτογραφήσεις στο μοντέλο παθητικού αντιπάλου.*

Απόδειξη.

$\mathcal{A}$ στέλνει τα $\vec{M}_0 = (0^n, 0^n)$ και $\vec{M}_1 = (0^n, 1^n)$ και παίρνει $\vec{C} = (c^1, c^2)$ □

PRF

- Συνάρτηση που φαίνεται ίδια με μια τυχαία συνάρτηση
- Τυχαία συνάρτηση: $Func_n$ = όλες οι συναρτήσεις από το $\{0,1\}^n$ στο $\{0,1\}^n$
- Πόσες; Μπορούμε να αναπαραστήσουμε μια συνάρτηση στο $Func_n$ με $n2^n$ bits
- Άρα, $|Func_n| = 2^{n2^n}$
- Τυχαία συνάρτηση: διάλεξε ομοιόμορφα μια $f \in Func_n$
- Ισοδύναμα: σε κάθε θέση του πίνακα τιμών διάλεξε ομοιόμορφα ένα string από το $\{0,1\}^n$

- Δεν έχει νόημα να μιλάμε για σταθερή συνάρτηση, αλλά θέλουμε κάποια κατανομή
- Αν έχουμε μια $F\colon \{0,1\}^* \times \{0,1\}^* \mapsto \{0,1\}^*$, τότε αν κρατήσουμε σταθερή την πρώτη παράμετρο έχουμε συναρτήσεις $F_k(x) = F(k,x)$, όπου k κλειδί (επιλέγεται ομοιόμορφα)
- Επιλέγοντας το κλειδί $k \leftarrow \{0,1\}^n$ επιλέγεται μια $F_k\colon \{0,1\}^n \to \{0,1\}^n$
- Άρα η F ορίζει μια κατανομή στις συναρτήσεις στην $Func_n$

PRF

Ορισμός

Η F είναι ψευδοτυχαία συνάρτηση αν για κάθε πολυωνυμικού χρόνο αλγόριθμο D έχουμε:

$$|Pr_{k \leftarrow \{0,1\}^n}[D^{F_k()} = 1] - Pr_{f \leftarrow Func_n}[D^{f()} = 1]| \leq \epsilon(n)$$

CPA-secure scheme

- Έστω F μια PRF
- $k \leftarrow \{0,1\}^n$
- $\text{Enc}_k(m)$: $r \leftarrow \{0,1\}^n$
  Cipher: $< r, F_k(r) \oplus m >$
- $\text{Dec}_k(< c_1, c_2 >)$: $c_2 \oplus F_k(c_1)$

PRF vs PRG

PRF πιο ισχυρή από PRG

Μπορούμε από μια συνάρτηση να πάρουμε γεννήτρια: $G(k) = F_k(0)|F_k(1)$

pseudorandom permutation: bijection, inverse

Δημιουργία πραγματικής τυχαιότητας

- υλικό, φυσικά φαινόμενα π.χ. θερμικός ή ηλεκτρικός θόρυβος
- λογισμικό π.χ. πάτημα πλήκτρων πληκτρολογίου, κίνηση του ποντικιού

Γενικού σκοπού γεννήτριες τυχαίων αριθμών, μη κατάλληλες για κρυπτογραφία π.χ. random() της C.

‘Αποδεδειγμένα’ ασφαλείς γεννήτριες ψευδοτυχαίων

- RSA-based, BBS.
- Βασίζονται σε (γενικά παραδεκτές) αριθμοθεωρητικές μονόδρομες συναρτήσεις: ύψωση σε δύναμη modulo n, τετραγωνισμός modulo n.
- Λειτουργία: διαδοχικές εφαρμογές της συνάρτησης, έξοδος κάθε φορά το λιγότερο σημαντικό bit του αριθμού (ή κάποια από τα λιγότερο σημαντικά bit).
- Είναι ασφαλείς κάτω από την υπόθεση δυσκολίας αντιστροφής της αντίστοιχης συνάρτησης.
- Απαιτούν μεγαλύτερη υπολογιστική προσπάθεια.

Blum-Blum-Shub (1986)

Αλγόριθμος

- Πάρε δύο μεγάλους πρώτους p, q, με $p \equiv q \equiv 3 \pmod 4$, και θέσε $n = pq$.
- Επίλεξε τυχαία ένα s_0 σχετικά πρώτο με το n.
- Πάρε

$$z_0 = s_0^2 \bmod n$$

Για $1 \leq i \leq \infty$

$$z_i = (z_{i-1}^2 \bmod n) \bmod 2$$

Παρατήρηση: σχετικά αργό, αλλά ασφαλές με την υπόθεση ότι ο έλεγχος τετραγωνικών υπολοίπων mod$n$ είναι δύσκολος αν δεν είναι γνωστή η παραγοντοποίηση του n.

Παράδειγμα BBS

Έστω $n = 192649 = 383 * 503$ και $s_0 = 101355^2 \mod n = 20749$.

Τα πρώτα 5 bits που παράγονται από τον BBS είναι

$$11001$$

και προκύπτουν:

i	s_i	z_i
0	20749	
1	143135	1
2	177671	1
3	97048	0
4	89992	0
5	174051	1

Κρυπτοσυστήματα ροής (stream ciphers)

- Η ιδέα της κρυπτογράφησης και αποκρυπτογράφησης ανά byte (ή bit) με χρήση της πράξης $\oplus$
- Πιο γρήγορη από block ciphers, αλλά το ίδιο ασφαλής
- Χρήση στο internet (επικοινωνία μεταξύ server και web browser)

Κρυπτοσυστήματα ροής (stream ciphers)

Παραγωγή ακολουθίας κλειδιών με βάση κάποιο αρχικό κλειδί, και (πιθανά) το plaintext.

Ορισμός

- Plaintext: $x_0, x_1, \ldots, x_{n-1}$
- Ciphertext: $y_0, y_1, \ldots, y_{n-1}$
- Αρχικό κλειδί: k
- Βοηθητικές συναρτήσεις: $f_i, 0 \leq i < m$
- Key stream: $z_i = f_{i \bmod m}(k, x_0, \ldots, x_{i-1}, z_0, \ldots, z_{i-1})$
- Κρυπτογράφηση: $y_i = enc_{z_i}(x_i)$
- Αποκρυπτογράφηση: $x_i = dec_{z_i}(y_i)$

Π.χ. για δυαδικές ακολουθίες:

$$enc_z(x) = x \oplus z = x + z \bmod 2$$
$$dec_z(y) = y \oplus z = y + z \bmod 2$$

Κρυπτοσυστήματα ροής (stream ciphers)

Διακρίνονται σε synchronous (το κλειδί δεν εξαρτάται από το plaintext), και asynchronous (λέγονται και self-synchronizing).

Επίσης σε periodic ($\forall i : z_{i+d} = z_i$, όπου d η περίοδος) και aperiodic.

Παράδειγμα: το Vigenère είναι synchronous και periodic.

Η γεννήτρια ψευδοτυχαίων RC4

- Συστατικά: 2 arrays of bytes:
  - Μετάθεση $P[0..255]$. Αρχικοποίηση:
    for all $i \in \{0..255\}$ **do** : $P[i] = i$
  - Κλειδί $K[0..keylen-1]$, $keylen \leq 256$ – συνήθως $keylen \in [5..8]$.
    Επιλέγεται από χρήστη.
- Δημιουργία σειράς κλειδιών (key-scheduling algorithm – KSA). Η αρχική (ταυτοτική) μετάθεση P μετατρέπεται μέσω μιας σειράς ανταλλαγών (swap) σε μια (φαινομενικά τυχαία) μετάθεση.
  Το "ανακάτεμα" επηρεάζεται από το αρχικό κλειδί K.
- Παραγωγή ψευδοτυχαίων bytes (pseudorandom generation algorithm – PRGA)
  Επαναληπτικός βρόχος. Σε κάθε επανάληψη επιλέγεται κάποιο byte της P ως κλειδί εξόδου με τρόπο που καθορίζεται από τα τρέχοντα περιεχόμενα της P.
  Οι επαναλήψεις συνεχίζονται για όσο χρειάζεται (δηλ. μέχρι να τελειώσει το stream). Σε κάθε επανάληψη γίνεται και ένα νέο swap.

Η γεννήτρια ψευδοτυχαίων RC4

Περιγραφή KSA, PRGA

- Δημιουργία σειράς κλειδιών (KSA)

  $j = 0$

  for $i = 0$ **to** 255 **do** :

  $j = (j + P[i] + K[i \bmod keylen]) \bmod 256$

  swap$(P[i], P[j])$

- Παραγωγή ψευδοτυχαίων bytes (PRGA)

  $i = 0; j = 0$

  while next key needed :

  $i = (i + 1) \bmod 256 \; ; j = (j + P[i]) \bmod 256$

  swap$(P[i], P[j])$

  $K_o = P[(P[i] + P[j]) \bmod 256]$

  output K_o

Κάθε κλειδί εξόδου K_o χρησιμοποιείται για την κρυπτογράφηση ενός byte αρχικού κειμένου.

Η γεννήτρια ψευδοτυχαίων RC4

Παρατηρήσεις

- Με ίδιο αρχικό κλειδί K προκύπτει η ίδια σειρά κλειδιών εξόδου.
- Απλή και γρήγορη στην υλοποίηση με software (σε αντίθεση με άλλα stream cipher, π.χ. αυτά που βασίζονται σε LFSRs).
- Χρήση σε πολύ διαδεδομένα πρωτόκολλα: TSL, WEP, WPA.
- Η ασφάλεια της γεννήτριας RC4 έχει αμφισβητηθεί έντονα. Κάποιοι τρόποι χρήσης ιδιαίτερα ανασφαλείς (π.χ. WEP) – επίθεση Fluhrer, Mantin, Shamir (2001).
- Άμυνα: απόρριψη αρχικού τμήματος κλειδοροής (RC4-drop[n]), ενδεικτικά: $n = 768$ bytes, συστήνεται ακόμη και $n = 3072$.

Η γεννήτρια ψευδοτυχαίων RC4

Παρατηρήσεις

- Με ίδιο αρχικό κλειδί K προκύπτει η ίδια σειρά κλειδιών εξόδου.
- Απλή και γρήγορη στην υλοποίηση με software (σε αντίθεση με άλλα stream cipher, π.χ. αυτά που βασίζονται σε LFSRs).
- Χρήση σε πολύ διαδεδομένα πρωτόκολλα: TSL, WEP, WPA.
- Η ασφάλεια της γεννήτριας RC4 έχει αμφισβητηθεί έντονα. Κάποιοι τρόποι χρήσης ιδιαίτερα ανασφαλείς (π.χ. WEP) – επίθεση Fluhrer, Mantin, Shamir (2001).
- Άμυνα: απόρριψη αρχικού τμήματος κλειδοροής (RC4-drop[n]), ενδεικτικά: $n = 768$ bytes, συστήνεται ακόμη και $n = 3072$.
- Μη ασφαλές!

Κρυπτοσυστήματα ροής: Linear Recurrence Keystream

Αρχικό διάνυσμα κλειδιών: $(z_0, z_1, \ldots, z_{m-1})$.
Τα υπόλοιπα κλειδιά υπολογίζονται ως εξής:

$$z_{i+m} = \sum_{j=0}^{m-1} c_j \cdot z_{i+j} \pmod 2, \quad \forall j, c_j \in \{0, 1\}$$

Εάν το πολυώνυμο $c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + \ldots + c_{m-1} x^{m-1} + x^m$ είναι primitive, τότε το κρυπτοσύστημα έχει περίοδο $d = 2^m - 1$.
Π.χ. $c_0 = c_1 = 1, c_2 = c_3 = 0$ ορίζουν το πολυώνυμο $x^4 + x + 1$, και με δεδομένο αρχικό κλειδί $z_0, \ldots, z_3$ έχουμε $z_{4+i} = z_i + z_{i+1} \bmod 2$.

Το κρυπτοσύστημα αυτό έχει περίοδο 15.

Υλοποίηση με Linear Feedback Shift Register (LFSR).

Καταχωρητές Ολίσθησης Γραμμικής Ανάδρασης - LFSRs

- Δημιουργούν περιοδικές ακολουθίες, με περίοδο το πολύ $2^L - 1$, L το πλήθος των ψηφίων.
- Αν το αντίστοιχο πολυώνυμο είναι primitive έχουμε maximum-length LFSR. Πολλά γνωστά primitive πολυώνυμα.

Καταχωρητές Ολίσθησης Γραμμικής Ανάδρασης - LFSRs

- Δημιουργούν περιοδικές ακολουθίες, με περίοδο το πολύ $2^L - 1$, L το πλήθος των ψηφίων.
- Αν το αντίστοιχο πολυώνυμο είναι primitive έχουμε maximum-length LFSR. Πολλά γνωστά primitive πολυώνυμα.
- Σημαντικό μέγεθος για ακολουθίες: γραμμική πολυπλοκότητα (linear complexity). Είναι το ελάχιστο μέγεθος LFSR που παράγει την ίδια ακολουθία.
- Αλγόριθμος Berlekamp-Massey: υπολογίζει τη γραμμική πολυπλοκότητα και τον αντίστοιχο LFSR.

Καταχωρητές Ολίσθησης Γραμμικής Ανάδρασης - LFSRs

- Δημιουργούν περιοδικές ακολουθίες, με περίοδο το πολύ $2^L - 1$, L το πλήθος των ψηφίων.
- Αν το αντίστοιχο πολυώνυμο είναι primitive έχουμε maximum-length LFSR. Πολλά γνωστά primitive πολυώνυμα.
- Σημαντικό μέγεθος για ακολουθίες: γραμμική πολυπλοκότητα (linear complexity). Είναι το ελάχιστο μέγεθος LFSR που παράγει την ίδια ακολουθία.
- Αλγόριθμος Berlekamp-Massey: υπολογίζει τη γραμμική πολυπλοκότητα και τον αντίστοιχο LFSR.
- Αύξηση γραμμικής πολυπλοκότητας: χρήση περισσότερων LFSRs, συνδυασμός εξόδων με μη γραμμικό τρόπο.
  Π.χ. Geffe generator συνδυάζει 3 maximum-length LFSRs με μήκος L_1, L_2, L_3 και εξόδους x_1, x_2, x_3:
  $$f(x_1, x_2, x_3) = x_1x_2 \oplus (1 \oplus x_2)x_3$$
  έχει περίοδο $(2^{L_1} - 1) \cdot (2^{L_2} - 1) \cdot (2^{L_3} - 1)$ και γραμμική πολυπλοκότητα $L = L_1L_2 + L_2L_3 + L_3$

Κρυπτοσυστήματα ροής με LFSRs

LFSR (linear feedback shift register): εύκολο στο hardware, κακό γιατί είναι γραμμικό

Χρήση:

1. DVD κρυπτογράφηση (CSS): 2 LFSRs
2. GSM (A5/1,2): 3 LFSRs
3. Bluetooth (E0): 4 LFSRs

Σύγχρονα κρυπτοσυστήματα ροής

Σύγχρονα κρυπτοσυστήματα ροής:

$$G : \{0,1\}^s \times R \to \{0,1\}^n$$

όπου το R: nonce, δεν επαναλαμβάνεται για το ίδιο κλειδί

$$Enc_k(m, k; r) = m \oplus G(k, r)$$

Ιδέα: επαναχρησιμοποίηση ίδιου κλειδιού k καθώς το (k, r) αλλάζει

- eSTREAM project (2004-08): Salsa20, Sosemanuk, Trivium